

het netwerkcentrum

Erkende post-HBO-opleiding
**BELEIDSADVISEUR
KETENCONTINUÏTEIT
VAN ZORG**

Erkende post-HBO-opleiding
BELEIDSADVISEUR
KETENCONTINUÏTEIT VAN ZORG

Aanleiding

Binnen het landschap van crisisbeheersing zien we een verschuiving in aard en kenmerken van crises. Langdurende en bovenregionale/landelijke crisis komen vaker voor, en zetten de continuïteit van zorg in de keten (nog meer) onder druk. Het is belangrijk dat de zorg hier goed op voorbereid is. Hoe zorg je voor een gezamenlijke voorbereiding en crisisaanpak in de regio?

Van oudsher is crisisbeheersing, ook in de zorg, erg gericht op flitsrampen. Er is de afgelopen jaren veel veranderd. We hebben met grotere crises te maken gekregen, zoals de corona- en de vluchtelingencrisis. Dit vraagt om een andere crisisaanpak waarbij de zorgpartners als keten goed met elkaar samenwerken. Die overstijgende aanpak is belangrijk, want als de zorg op één plaats in de keten stagneert, heeft dat invloed op de andere zorgpartners in de keten.

Het veranderend crisislandschap, de genoemde (bestuurlijke ontwikkelingen), en de reflectie vanuit de COVID-crisis, zijn op hun eigen manier van invloed op (het managen van) geneeskundige hulpverlening en ketencontinuïteit van zorg. Dit vraagt om een doorontwikkeling van GHOR-bureaus en netwerken acute zorg, en hun medewerkers. Landelijk is deze beweging goed te zien.

Ter ondersteuning van deze doorontwikkeling is de post-hbo-opleiding beleidsadviseur ketencontinuïteit in de zorg ontwikkeld, waarin de deelnemers leren hoe zij die doorontwikkeling in hun eigen regio kunnen initiëren en ondersteunen.

Omdat we verwachten dat beleidsadviseurs GHOR en beleidsadviseurs netwerken acute zorg steeds meer en intensiever gaan samenwerken vanuit hun gezamenlijke verantwoordelijkheid in de ondersteuning van de zorgketen ontwikkelen we de opleiding voor beide organisaties, en hopen we een mix van deelnemers te krijgen die de samenwerking in de regio's ook gaat versterken.

De opleiding is geaccrediteerd door het CPION als post-hbo-opleiding. Dat betekent dat het instroomniveau minimaal hbo werk- en denkniveau is, dat de opleiding aan de nodige kwaliteitseisen voldoet, en afgesloten wordt met een examen. Deelnemers ontvangen een diploma post-ho registeropleiding.

De opleiding is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met het werkveld. Hiervoor is een adviescommissie samengesteld bestaande uit vertegenwoordigers van de GHOR en de netwerken acute zorg, die, op persoonlijke titel en met veel dank, actief hebben meegedacht over het opleidingscurriculum.

De functie

De basis voor het opleidingscurriculum en de eindtermen van de opleiding is het kwalificatieprofiel.

De functie is als volgt getypeerd:

Een beleidsadviseur ketencontinuïteit van zorg is verantwoordelijk voor het ontwikkelen, implementeren en evalueren van beleid en strategieën om de continuïteit van zorg in de keten onder crisismoments te waarborgen. Dit doe je in samenwerking met de zorgpartners in de regio en ondersteunend aan het zorgnetwerk. Daarbij breng je strategisch beleid en uitvoering samen en werk je op het snijvlak van strategisch advies, beleid en wet- en regelgeving. Op tactisch/strategisch niveau draag je bij aan de adviesrol van de GHOR respectievelijk het netwerk acute zorg in de regio. Je signaleert relevante (landelijke) ontwikkelingen en vertaalt wet- en regelgeving naar de praktijk. Deze rol vereist kennis van de gezondheidszorgsector, interdisciplinaire samenwerking en risicobeheersing, en vaardigheden als analyseren en adviseren op strategisch niveau.

Kerntaken

1. Het opstellen van of vertalen van een risicoanalyse (zorgrisicoprofiel) naar kansen en bedreigingen voor de ketencontinuïteit van zorg.
2. Het ontwikkelen, implementeren en evalueren van beleid en strategieën ter ondersteuning van (de borging van) de ketencontinuïteit van zorg.
3. Het initiëren, stimuleren en borgen van ketensamenwerking in de voorbereiding op en tijdens een bedreiging van de ketencontinuïteit van zorg.

Doelgroep

De doelgroep is primair:

- (Aankomend) beleidsadviseurs binnen het GHOR-domein;
- (Aankomend beleidsadviseurs) binnen de netwerken acute zorg.

De opleiding ook interessant voor medewerkers van zorginstellingen en voor beleidsmedewerkers van ministeries die veel met dit onderwerp te maken hebben.

Toelatingsvoorwaarden

De opleiding geaccrediteerd als post-hbo-opleiding. Dat betekent dat een hbo werk- en denkniveau de minimale instroomeis is. Dit is ter beoordeling van de leidinggevende van de deelnemer.

Daarnaast is het uitgangspunt dat de deelnemers werkzaam zijn in een passende werkomgeving, zodat kennis en vaardigheden ook direct toegepast kunnen worden en herkenbaar zijn in de eigen praktijk. In een intakegesprek tussen de deelnemer en de cursuscoördinator wordt dit getoetst.

“ Doordat de beleidsadviseurs met sterkere adviezen komen, die aansluiten op de vraagstukken, kunnen zij eraan bijdragen dat de zorg beter voorbereid is op de volgende crisis.

De opleiding

De opleiding bestaat uit vier blokken: Inleiding op de (context van) de functie, risicomangement, beleidsadvisering en persoonlijke ontwikkeling.

BLOK 1 INLEIDING OP DE (CONTEXT VAN) DE FUNCTIE

Module 1.1 - De zorgketen

Module 1.2 - Context crisismstandigheden

Module 1.3 - Partners en hun rol en taak

BLOK 2 RISICOMANAGEMENT

Module 2.1 - Risico- en impactanalyse

Module 2.2 - Zorgrisicoprofiel

Module 2.3 - Informatiemanagement

BLOK 3 BELEIDSADVISING

Module 3.1 - Politiek/bestuurlijk krachtenveld

Module 3.2 - Netwerkmanagement

Module 3.3 - Evalueren en leren

BLOK 4 PERSOONLIJKE ONTWIKKELING

Module 4.1 - Effectief communiceren

Module 4.2 - Overtuigen en beïnvloeden (situationeel regisseren)

Beschrijving van de modules in een nutshell

BLOK 1 INLEIDING OP DE (CONTEXT VAN) DE FUNCTIE

Module 1.1 - De zorgketen

In deze eerste module wordt er gekeken naar de structuur van de zorgketen. Binnen zowel de acute-als langdurige zorg werken veel verschillende soorten organisaties samen. Door verschillende belangen en werkwijzen kan dit de nodige uitdagingen met zich meebrengen. Daarbij geldt ook dat de continuïteit van zorg in de keten valt of staat bij de continuïteit van elke afzonderlijke partner. In deze module brengen we tevens de (nationale en internationale) ontwikkelingen in het zorglandschap in kaart.

Module 1.2 - Context crisistandigheden

In deze module gaan we dieper in op het verschil tussen een ramp en een crisis. Naast de traditionele 'flitsramp' komt de langdurige crisis ook steeds vaker voor. Wat voor impact heeft dat op de organisatie op het gebied van crisisbeheersing? Daarnaast wordt er een aantal specifieke crisistypen behandeld waarbij er ook wordt ingegaan op de partners, experts, afspraken en protocollen die van belang zijn bij die crisistypen. Tot slot maken we de vertaling naar crisismanagement in en voor de zorgketen.

Module 1.3 - Partners en hun rol en taak

Binnen de zorgketen heeft iedere partner een eigen rol met bijbehorende taken. In het kader van ketencontinuïteit van zorg is het belangrijk dit inzichtelijk te hebben, maar ook inzicht te hebben in de onderlinge afhankelijkheid. Daarnaast hebben de GHOR en het netwerk acute zorg een overstijgende rol en taak, zijn er brancheorganisaties en twee betrokken ministeries. Het doel van deze module is dan ook om het gehele netwerk te doorgronden.

BLOK 2 RISICOMANAGEMENT

Module 2.1 - Risicoanalyse en impactanalyse

Binnen het landschap van crisisbeheersing zien we een verschuiving in aard en kenmerken van crises. Langdurende en bovenregionale/landelijke crisis komen vaker voor, en hebben een ander effect dan de kortdurende en lokale of regionale 'flitsrampen'. Naast de crises waarvoor een (multidisciplinaire) opschaling nodig is, zijn er andere actuele vraagstukken die mogelijk de continuïteit van zorg bedreigen. Denk aan problematiek binnen het sociaal domein, bij het opvangen van vluchtelingen, rondom klimaatverandering, de komst van alternatieve energiebronnen, op het gebied van cyber en rond verwarde personen. De toenemende zorgvraag in combinatie met het oplopende tekort aan personeel zet de continuïteit van en toegang tot zorg onder druk. Een gedegen risicoanalyse en bijbehorende impactanalyse draagt bij aan een robuuste zorgorganisatie.

Module 2.2 - Het zorgrisicoprofiel

Het zorgrisicoprofiel (ZRP) is als onderdeel van de GHOR-taak opgenomen in de contourennota wet veiligheidsregio's. Een ZRP geeft per veiligheidsregio weer welke crisistypen het meest relevant zijn voor de acute en publieke geneeskundige zorg. Per crisistype wordt in een ZRP aangegeven wat de

(mogelijke) knelpunten zijn die de continuïteit van zorg kunnen begrenzen en onder druk zetten. Op basis van de conclusies en aanbevelingen in het profiel worden de besturen van de veiligheidsregio en de geneeskundige zorgpartners ondersteund in de besluitvorming om disbalansen in vraag en aanbod van zorg bij rampenbestrijding en crisisbeheersing op te lossen dan wel te accepteren. Deze module stelt de deelnemers in staat regie te nemen op het proces van totstandkoming van het ZRP, danwel hier een substantiële bijdrage aan te leveren. situatie en de beoogde oplossing neergezet wordt, dat richting geeft aan de crisiscommunicatie. Bij crisiscommunicatie is strategische aansturing en advisering nodig.

Module 2.3 - Informatiemanagement

Informatiemanagement omvat het bij elkaar brengen van informatiestromen, het ordenen, verrijken en duiden van informatie, en het delen van informatie met de betrokken partners in de zorgketen, multidisciplinaire crisispartners en het openbaar bestuur, ten behoeve van risicomanagement (koud-lauw) en crisisbeheersing (warm). De (zorg)partners, de GHOR en de netwerken acute zorg hebben elk een rol en taak in dit proces. Gezamenlijk vormen zij het informatieknoppunt voor en tijdens een crisis. Dit vraagt om continue informatie-, relatie- en netwerkmanagement.

BLOK 3 BELEIDSADVISERING

Module 3.1 - Politiek/bestuurlijk krachtenveld

Werken in een publiek/private omgeving betekent opereren in een politiek-bestuurlijke omgeving. In deze omgeving zijn er veel situaties waarin belangen en doelen van bestuurders, politiek, samenwerkingspartners, collega's en van jezelf uiteen kunnen lopen. In het politieke-bestuurlijke krachtenveld komen diverse stakeholders op voor hun eigen belangen. Hoe krijg je hier grip op? En hoe loods je een project of plan door de besluitvorming? Tijdens deze module krijgt de deelnemer meer zicht op het politiek-bestuurlijke krachtenveld van de eigen organisatie en die van de individuele zorgpartners. Vervolgens krijgt de deelnemer handvatten hoe dit krachtenveld te beïnvloeden. De deelnemer ontwikkelt meer gevoel voor de denkwijze van directie en bestuurders en krijgt meer zicht op het speelveld waarin hij/zij opereert, leert mogelijke gevoeligheden eerder herkennen en kan daarmee effectiever opereren.

Module 3.2 - Netwerkmanagement

In deze module staat netwerkmanagement centraal. De zorgketen bestaat uit veel verschillende organisaties met ieder hun eigen belangen. Om hier inzicht in te krijgen is het belangrijk om een netwerk te kunnen opbouwen en

onderhouden. Door het gesprek aan te gaan met relevante partners wordt het duidelijk welke rol zij hebben binnen het zorgnetwerk en op welke manier zij bijdragen aan het ketenbelang. Daarnaast is het van belang om op de hoogte te zijn van actuele regionale- en landelijke ontwikkelingen en daar ook een actieve bijdrage aan te leveren.

Module 3.3 - Evalueren en leren

Evaluaties worden gebruikt om een heftige gebeurtenis 'af te sluiten', verantwoording af te leggen, maar vooral ook om te leren. Niet alleen wat er misging, maar juist ook wat goed ging en behouden moet blijven. Vanuit dat perspectief bestaat een constante behoefte aan leren en vervolgens het aanpassen van processen en procedures op basis van opgetreden gebeurtenissen. Het grondig evalueren van de aanpak bij een incident of crisis is daarbij belangrijk, aangezien het een zorginstelling kan ondersteunen in het verbeteren van acties in complexe situaties. Echter, het uitvoeren van een goede evaluatie, waar het leren echt voorop staat, is nog niet zo eenvoudig. De deelnemer kan een belangrijke initiërende of ondersteunende rol spelen in dit leerproces en is in staat om projecten en onderzoeken ter verbetering van planvorming en protocollen op te zetten, te evalueren en te implementeren.

BLOK 4 PERSOONLIJKE ONTWIKKELING

Module 4.1 - Effectief communiceren

In deze module wordt er aandacht gegeven aan verschillende soorten gesprekstechnieken. Als beleidsadviseur voer je veel gesprekken. Elk gesprek kan met een ander doel gevoerd worden, denk bijvoorbeeld aan informeren of overtuigen. Gesprekstechnieken helpen om jouw doel van het gesprek te behalen. Daarnaast komt ook schrijfvaardigheid aan bod. Op papier geldt hetzelfde als tijdens een gesprek, wat wil je als beleidsadviseur de lezer meegeven? Hoe stel je een prettig leesbaar beleidsdocument op?

Module 4.2 - Overtuigen en beïnvloeden (situationeel regisseren)

Als beleidsadviseur heb je een positie (binnen en buiten de eigen organisatie) zonder (veel) hiërarchische macht of sancties. Het kan daarom een uitdaging zijn om mensen 'mee' te krijgen in jouw voorstellen en adviezen. Door inzet van overtuigingskracht en beïnvloeding kan je instemming, enthousiasme of medewerking verkrijgen. In deze module staan overtuigen en beïnvloeden centraal.

Docenten en cursuscoördinatie

Het Netwerkcenrum verzorgt de cursuscoördinatie, de begeleiding en een deel van het onderwijs. Een groot aantal contactdagen wordt gegeven door een gevarieerde en deskundige docentengroep werkzaam op strategisch/bestuurlijk niveau in de zorg, waaronder:

Peter Langenbach, directeur zorginkoop Zilveren Kruis, voorheen VzRvB Maasstad ziekenhuis;

Leo Kliphuis, VzRvB Cohesie (huisartsenorganisatie), bestuurslid Ineen;

Martin Madern, trainer publieke veiligheid met expertise op netwerkmanagement, situationeel regisseren en strategisch adviseren;

Kirsten van Schaardenburgh, zelfstandige met specialisatie incident onderzoek, voorheen onderzoeker onderzoeksraad voor de veiligheid.

De docentengroep wordt aangevuld met expertise op het gebied van risico- en impactanalyse. Eén of meerdere directeuren publieke gezondheid zijn betrokken bij de examinering.

Omvang van de opleiding

De totale opleiding duurt ongeveer één jaar (rekening houdend met vakantie effectief 9 maanden). De opleiding bestaat uit totaal 14 bijeenkomsten, waarbij drie keer een overnachting gepland staat (met avondprogramma) tussen 2 contactdagen. De contactdagen worden ongeveer elke drie weken gepland. Tussen de bijeenkomsten bestaat de studiebelasting uit verwerkingsopdrachten, zelfstudie en het afstuderen. De totale studiebelasting is 8/9 EC (246 studiebelastingsuren).

Een pittig traject dat afgesloten wordt met een examen bestaande uit meerdere onderdelen, waarvan het schrijven en presenteren van een beleidsnotitie/advies op basis van een vraagstelling uit de eigen praktijk het grootste onderdeel is.

Start van de opleiding

De opleiding wordt centraal in Nederland gegeven (regio Utrecht) en zal bij voldoende belangstelling eens per jaar starten. De eerste opleiding start bij voldoende aanmeldingen in oktober. De presentatie van de eindopdracht vindt plaats in juni. De volledige planning wordt bij aanmelding gedeeld.

Kosten van de opleiding

De kosten voor de opleiding bedragen € 12.815,- vrijgesteld van btw. Dit omvat alle kosten van alle contactmomenten en literatuur. De kosten worden in twee termijnen betaald: 50% bij aanmelding, 50% een half jaar na de start van de opleiding. Er vindt geen restitutie plaats bij tussentijdse beëindiging.

Meer informatie of aanmelden

Neem voor een verdere toelichting of aanmelding contact op met Angela Loeffen: loeffen@hetnetwerkcenrum.nl of 06-50828035.

U ontvangt dan het aanmeldingsformulier en het intakegesprek wordt in overleg met u gepland.

Het Netwerkcentrum is een dynamisch samenwerkingsverband van ervaren professionals dat staat voor betrouwbaarheid, innovatie en oplossingsgerichtheid. Het Netwerkcentrum is gespecialiseerd in de inrichting van crisisorganisaties en de competentieontwikkeling van teams en functionarissen in die crisisorganisatie. Wij combineren professionaliteit met een pragmatische en flexibele aanpak, afgestemd op de behoeften van de opdrachtgever. Onze opdrachtgevers zijn onder andere veiligheidsregio's, gemeenten, GGD'en, GHOR-bureaus, huisartsen, ziekenhuizen, overige zorginstellingen en andere organisaties die maatregelen treffen om mogelijke crises te beheersen. Naast twaalf vaste medewerkers beschikt Het Netwerkcentrum over een enthousiast team van circa 75 freelance trainer/adviseurs met uiteenlopende specialismen en achtergronden. Zij worden geselecteerd op de vereiste vaardigheden en ervaring en hebben een uitstekende reputatie verworven door het gebruik van moderne leermethoden, in combinatie met een gezonde pragmatische instelling.

Het Netwerkcentrum is erkend door het CRKBO en is ISO 9001: 2015 gecertificeerd.

